

Bohinjski sir si je s svojo kakovostjo in posebnim okusom utri pot na tržišče že kmalu v začetku našega stoletja. Kupovali so ga povsod in potrošniki so bili z njim zadovoljni. Iz leta v leto je njegov ugled rasel tako, da je postal bohinjski sir že pojem, prav tako kot, denimo, cviček z Dolenjskega.

Zadnja leta pa je bilo slišati, da gre bohinjski sir razmeroma težko v prodajo in da ni več tako kvaliteten, kot je bil včasih.

Ko smo se zanimali o tem, smo zvedeli, da je krivda v prvi vrsti zaradi vojne in pa v mladih kadrih — sirar-

jih — ki morda niso uspeli obdržati tiste kakovosti bohinjskega sira, kot jo je imel nekda. Hkrati pa menijo nekateri, da je krivda tudi na bohinjskih kmetijskih zadrugah, ki temu problemu, zaradi subjektivnih pa tudi objektivnih težav, ne posvečajo dovolj pozornosti.

Povsem nasprotno mnenje smo slišali od predsednika Kmetijske poslovne zveze v Bohinju, Martina Zupanca:

»V bohinjskem kotu naredimo letno okoli 170 ton sira. Moram reči, da gre dobro v prodajo. Le letos spomladi je bilo čutili delen zasto, to pa zaradi pomanjkljivosti in šibkosti naše pro-

dajne mreže ter komercialne službe sploh...«

Dve nasprotni stališči. Obenem pa ugotavljamo, da v samem Bohinju sira ni moč dobiti ali pa zelo težko, razen tega pa imajo gostinska podjetja v Bohinju velike težave z mlečnimi izdelki, ki jih, prav zaradi razvitega mlekarstva in proizvodnje mlečnih izdelkov, ne bi smelo primanjkovati.

Ceprav navidezno problem bohinjskega sira ni pereč, pa ga bo vendarle treba ustrezneje rešiti, ker problemi v zvezi z njim so. — To ni le bohinjsko, marveč splošno gorenjsko vprašanje. I.

AKTUALNO VPRAŠANJE

MEDNARODNI KEGLJAŠKI DVOBOJ V KRANJU

ZMAGA NAD ROMUNI

TRIGLAV : PROGRESUL (Romunija) 5138 : 4693

Turkov državni mladinski rekord - 901 kegelj

Kranj, 25. avgusta. — Danes je bil na kegljišču »Triglava« mednarodni kegljaški dvoboj med tretjim najboljšim romunskim moštvom »Progresulom« iz Sibitja (Romunija), ki je na gostovanju po Jugoslaviji, in domačim »Triglavom«. Zmaga ni bila vso tekmo vprašanje, saj sta Miro Ambrožič in Turk dosegla za domačo ekipo zadovoljivo vodstvo. Tega so od lučaja do lučaja povečevali, tako da je bila ob koncu razlika 445 kegljev. V tem dvoboju se je zlasti izkazal mladinec Turk, ki je

dosegel nov državni mladinski rekord — 901 kegelj.

Romunski tekmovalci niso bili domačim dorasel nasprotnik, saj je le en tekmovalac — Vjeru — podrl več kot 800 kegljev.

Rezultati: »PROGRESUL« — (Felsegij 784, Farkaš 782, Vjeru 820, Kovač 784, Popescu 763, Bačila 760) skupaj 4693.

»TRIGLAV« (Turk 901 — rekord, Miro Ambrožič 889, Starc 883, Martelanc 868, Debeljak 769, Lado Ambrožič 828) skupaj 5138. S. L.

SKOKI V VODO V RADOVLJICI

PORENTA - KOMAJ PRED NOVAKOM

Radovljica, 25. avgusta. — V Radovljici je bil danes drugi del tekmovanja v skokih v vodo za memorial Branka Zihlerja. Nastopili so tekmovalci iz štirih klubov in sicer: »Naprijed« iz Zagreba, »Ilirija« in »ZPK« iz Ljubljane ter »Triglav« iz Kranja.

Najzanimivejše so bile borbe skakalcev na trimetrski deski, kjer je slovenski prvak Marko Porenta le s težavo premagal nadarjenega skakalca Damirja Novaka iz Zagreba. — Na tem tekmovanju so prvi nastopili tekmovalci oziroma skakalci, ki so se nedavno tega udeležili treninga v Zahodni Nemčiji, kamor jih je poslala Plavalna zveza.

Moramo reči, da ti tekmovalci niso pokazali pričakovane napredka, in da bo treba v prihodnje bolj razmisliti, koga pošljamo na tako drage treninge v inozemstvo.

Rezultati: moški — stolp (10 m) — 1. Ivko Sink (Triglav) 94,40; 2. Stjepan Kralj (Naprijed) 88,43; 3. Lado Vrtačnik (ZPK Ljubljana) 77,50

moški — deska: 1. Marko Porenta (Ilirija) 106,73; 2. Damir Novak (Naprijed) 106,34; 3. Stjepan Kralj (Naprijed) 81,88

mladinci — deska: 1. Janez Cuk (Triglav) 50,84; 2. Marjan Brezovar (ZPK Ljubljana) 45,11; 3. Evgen Kovačič (ZPK Ljubljana) 43,18

ženske — stolp: 1. Zlata Rebrnjak (Naprijed) 39,48; 2. Ljuba Kotnik (Ilirija) 38,35

ženske — deska: 1. Blanka Ibrics (Naprijed) 92,23; 2. Marjana Peršin (ZPK Ljubljana) 64,78; 3. Sonja Sink (Triglav) 57,46

mladinke — stolp: 1. Lučka Cufar (ZPK Ljubljana) 29,79. M.

NOGOMETNA TEKMA ZA POKAL MARŠALA TITA

TRIGLAV V POLFINALU

Kranj, 25. avgusta. — Z današnjo zmago nad moštvom iz Murske Sobote, se je nogometno moštvo »Triglava« iz Kranja uvrstilo v republiški polfinalni za pokal Maršala Tita. Domači so zmagali z rezultatom 5:1 (3:0).

Ze kmalu v začetku je sodnik Čadež izkjučil desnega branilca gostov zaradi grobega prekrška nad Stularjem I. Menimo, da je bila to za goste prestroga kazen.

Tako je nasprotnik do konca igral le z desetimi igralci, kar je tudi pozneje vplivalo na rezultat.

Domači so bili ves čas tekme v popolni premoči, s kopico lepih priložnosti za gol, katerih pa niso izkoristili. Izkazal se je mladi Gošče, ki je dosegel tudi tri gole.

V predtekmi je moštvo iz Skofje Loke premagalo »Triglav« B z 2:0. S.

KOSARKA

TRIGLAV : BRANIK 61 : 62

Kranj, 25. avgusta. — V prvem kolu jesenskega dela prvenstva slovenske košarkarske lige, se je danes domači »Triglav« pomeril z moštvom »Branika« iz Maribora. Tekma ni bila na kdove kakšni tehnični višini, bila pa je zelo borbena in napeta. Prvi polčas, v katerem sta se moštvi večkrat menjavali v vodstvu, so domači odločili v svojo korist. V dru-

gem polčasu pa so gostje po nekaj minutah igre prišli v vodstvo in ga obdržali do zadnjih treh minut, ko je domače moštvo večkrat izenačilo. Zadnje minute so razburile gledalce, vendar so gostje kljub temu zmagali.

Pri gostih je bil najuspešnejši igralec Kačičnik, ki je dosegel 28 košev, pri domačih pa Drago Petrič s 34 koši. S.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

LETO X. ŠT. 66 — CENA DIN 10.—

Kranj, 26. avgusta 1957

Pred sejo Okrajnega ljudskega odbora

PROIZVODNOST polagoma narašča

Plan izvoza industrijskih izdelkov presežen

V torek bo Okrajni ljudski odbor med drugim razpravljati o polletnem doseganju proizvodnega plana in plana izvoza industrijskih izdelkov. Statistični podatki kažejo o tem zadovoljive uspehe. Industrijska proizvodnja je v letošnjem prvem polletju v primerjavi z istim lanskoletnim obdobjem porasla v državi za 8%, v Sloveniji za 10%, v našem okraju pa za 7%. V kranjskem okraju je torej to povečanje manjše kot v zveznem ali republiškem merilu, vendar moramo upoštevati to, da v našem okraju v tem času niso začele obratovati kake pomembnejše nove kapacitete. Tako lahko računamo, da so gorenjska industrijska podjetja povečala proizvodnjo predvsem s tem, da so izdatneje uporabljala obstoječe proizvod. zmogljivosti. To so dosegla zato, ker letos niso imela takih preglavic z elektriko kot nekatera prejšnja leta in, dalje, zato, ker so bila bolj oskrbljena s surovinami. Narasla pa je tudi proizvodnost dela, saj se je pri 7% povečanju obsega industrijske proizvodnje število zaposlenih povečalo le za 4,2%.

Plan izvoza industrijskih izdelkov pa je kranjski okraj presegal v prvem letošnjem polletju po količini za 10,2%, po vrednosti pa za 20,6%. Količinski plan glede na polletno povprečje so preseglja podjetja: jeseniška Zvezarna, »Plamen« Kropa, »Veriga« Lesce, Tovarna kos Tržič, »Jelovica« Skofja Loka, LIP Bled, Tovarna finega pohištva Tržič, »Jelka« Radovljica, BPT Tržič, »Tiskarina«, IBI, »Inteks«

in »Standard« iz Kranja, »Alpina« Ziri, Gozdno gospodarstvo Kranj in »Ribnik« Jesenice.

»Iskra« Kranj pa je izvozila zelo malo (le 16,8% polletnega povprečja letnega plana), ker se je povečalo domače povpraševanje po njenih izdelkih, zlasti po števcih in telefoniji; več pa bo bržkone izvozila v drugem polletju. V lesni industriji zaostaja izvoz rezanega lesa, izvoz zabojev pa zaradi pozno sklenjenih pogodb. »Elan« Begunje bo nadoknadil izvoz z zimsko - športno opremo spričo bližajoče se sezone. »Jelovica« Skofja Loka ne bo mogla doseči plana izvoza gradbenih plošč zaradi prekinjenih dogovorov z inozemskimi kupci. »Pletenina« Lesce bo povečala izvoz v drugem polletju, ko nastopa sezona za nekatere njene izdelke. Usnjarna »Runo« v Tržiču je lahko izvozila le nekaj presežkov, ker je mnogo kvalitete usnja dobavila domači čevljarski industriji, da bi le-ta lahko povečala izvoz končnih izdelkov — čevljev, kar je za nas ugodnejše. Tovarna čevljev Planika, Peko in Alka so sklenile pogodbe za planirani izvoz v vzhodne države šele v drugem tromesečju, zato v prvem polletju se niso mogle doseči izvoznega plana. »Roleta« Kranj spričo tehničnih ovir ne more dobavljati kvalitetnejših izdelkov, zato težko prodira na zunanji trg, pilarno »Triglav« iz Tržiča pa močno spodrivajo na zunanjem trgu nekatera podjetja iz Poljske in Sovjetske zveze, ki konkurirajo z dokaj cenejšimi izdelki.

20. OKTOBRA VOLITVE V OBČINSKE ZBORE

Izvršni svet Ljudske skupščine LRS je sprejel odlok o razpisu splošnih volitev v ljudske odbore na območju Ljudske republike Slovenije. Po tem odloku bodo volitve v občinske zборе v nedeljo 20. oktobra. Volitve v občinske zборе proizvajalcev bodo v proizvajalni skupini industrije, trgovine in obrti v soboto, 26. oktobra, v proizvajalni skupini kmetijstva pa v nedeljo 27. oktobra. Volitve v okrajne ljudske odbore bodo 5. novembra.

Priprave na volitve v ŠKOFJELOŠKI OBČINI

V Škofješko občini se pripravljajo na volitve občinskega ljudskega odbora. Na sestankih krajevnih odborov in terenskih organizacij SZDL obravnavajo lokalne in občinske probleme razpravljajo pa deloma že tudi o kandidatih za krajevne in občinski ljudski odbor. Tudi v gospodarskih organizacijah se že pripravljajo na volitve zborna proizvajalcev.

V občini, ki šteje okrog 12000 prebivalcev, bo 20 volilnih enot, v katerih bodo izvolili 28 odbornikov občinskega zbora ter 26 volilnih enot za gospodarske organizacije oziroma kmetijski sektor, kjer bodo izvolili (na 2525 zaposlenih) 28 odbornikov (od teh 2 predstavnik kmetijstva) občinskega zbora proizvajalcev.

naš razgovor

»STANOVANJA - NAJVEČJI PROBLEM«

Kranjska občina sodi med najrazsežnejše občine na Gorenjskem. Od vseh občin ima tudi največ krajevnih odborov, od katerih je, zlasti tisti na Jezerskem, najoddaljenejši od središča. Njegov predsednik je Anton Zagar. Razgovor z njim bo bralcem razkril marsikatero zanimivost in težavo tega predela Gorenjske.

»Na področju našega krajevnega odbora je 85% delavcev, vsi ostali pa so kmetje. Ljudje iz našega kraja so večinoma zaposleni v gozdarstvu, saj je na področju krajevnega odbora približno 4000 ha gozdov. — Delavci žive v zelo težkih stanovanjskih razmerah, saj imajo zlasti nekateri naravnost bedna stanovanja.«

»In kako skušate odpomoči temu zlu?«

»Investitorja ni. Sami delavci pa si večinoma ne morejo sami izboljšati stanovanjskih razmer. Ker večina delavcev dela pri Gozdnem gospodarstvu iz Kranja, bi bilo prav, če bi prav ta organizacija bolj skrbela za stanovanja. Pravzaprav so oni najbolj poklicani pozanimati se za svoje službenice, v kakšnih razmerah žive...«

»Mimo tega je pri vas turizem najzanimivejša panoga. Kako je s tem?«

»Bodočnost našega kraja je brez dvoma tudi v turizmu, vendar ima edino gostinsko podjetje, ki ga imamo — Dom na Jezerskem — vse preveč pomanjkljive objekte. Gostom, razen čistega zraka in dobre hrane, ne more nuditi ničesar. Podjetje je že začelo graditi tako imenovan zabaviščni prostor, kjer bi bila kavarna in kjer bi se gostje lahko zabavali, ko vreme nagaja. Toda sredstev za nadaljnjo gradnjo je zmanjkalo!

Podobno je z našim jezerom, vendar, da bi ga usposobili za turistične namene, bi bilo treba precej sredstev. Zanimanje za jezero je. Toda domačini se malce boje tega, ker mislijo, da bi potem bilo preveč mrčesa v našem kraju. Ta bojazen, če bi jezero dokončno uredili, pa je odveč.«

»Tudi živinoreja bi pri nas lahko precej bolj uspevala, če ne bi bile planine preveč zaraščene in zanemarjene. Nekaj smo že ukrenili, da bi jih očistili, vendar je to še vse premalo. Pogoji so taki, da bi lahko pasli na naših planinah precej več glav živine. Sedaj je na naših planinah le 500 do 600 glav živine, je zaključil zgovorni Anton Zagar.

planinah

Je še prav posebno lepo avgusta meseca. Vendar tega letos ne moremo trditi. Zdaj dežuje, celo toča ni nobena redkost. Pa se spet pade po nebu grozljivi, svinčeni oblaki, ki še tako trdovratnemu ljubitelju planin, vbrizgajo strah v kosti. Potem spet posije sonce... Lepo je v planinah...

TE DNI PO SVETU

○ V Džarkarti so v soboto zaključili gospodarske razgovore med indonezijsko in našo delegacijo...

○ Po obisku v Indoneziji so izdali v Džarkarti uradno sporočilo o razgovorih med indonezijsko vlado in našo delegacijo.

○ Danes prispe v Beograd delegacija vlade Ljudske republike Mongolije...

○ Predsednik Centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije Djuro Salaj...

○ V četrtak je po ameriških poročilih eksplodirala v Sibiriji nova sovjetska poskusna atomska bomba.

LJUDJE IN DOGODKI

OZN IN BLIŽNJI VZHOD

Varnostni svet je s tesno večino enega glasu zavrnil pritožbo 11 arabskih dežel...

Posebej zanimivo je bilo pri tem stališče ZDA. Kot je večina opazovalcev že pričakovala in so tudi v ameriških krogih napovedovali...

Omanska pritožba tako ni uspela priti skozi Varnostnega sveta; arabske države zato že razmišljajo...

Kljub trenutnemu neuspehu arabske poteze, pa je »omanski primer« znova poudaril važnost in zapletenost položaja na Bližnjem vzhodu.

OZN je organizacija, ki si je v Ustanovni listini zadala kot prvenstveno vlogo — ohranitev miru.

Ni nobenega dvoma, da je Eisenhowerjeva doktrina znatno vplivala na razbijanje komaj vzpostavljene arabske enotnosti in je tako vnesla nov element nestabilnosti in nasprotij na Bližnji vzhod.

munistično kontrolo. Vsa ta hajka ni brez določenega pomena, saj v resničnosti omenjenih trditve ne verjamejo niti tisti, ki jih pišejo ali govorijo.

Eno je nedvomno: neodvisna politika Sirije je trn v očesu nekaterim zahodnim krogom, ki še vedno ozkosrčno mislijo po togli formuli »Kdor ni z nami, je proti nam!«

Toda to še ni najhuje. Zelo verjetno je namreč, da so tudi nekateri krogi v svetu, ki jim sedanja pomiritev v svetu ne diši preveč in si mislijo, da bi malo zaostrižve ne »škodovalo«.

Ni treba posebej poudarjati, da so to zelo nevarne tendence, da je to igra z ognjem svetovnega spopada.

Težišče »hladne vojne«, ki je doslej v Evropi že v glavnem prenehala, se zdaj spet pojavlja, toda tokrat na Bližnjem vzhodu.

MARTIN TOMAZIČ

naša kronika

POSVET PREDSTAVNIKOV DELAVSKEGA SAMOUPRAVLJANJA V KRANJU

Svet za industrijo in Svet za obrt pri ObLO Kranj sta v petek sklicala posvet predsednikov delavskih svetov, upravnih odborov in sindikalnih podružnic.

OBLO KRANJ JE DOLOČIL VOLILNE ENOTE

Občinski ljudski odbor Kranj je na četrtkovni seji skedpal o spremembi statuta ObLO in določil volilne enote ter število odbornikov ObLO, ki jih bodo jeseni izvolili v posameznih enotah.

JESENICE BODO DOBILE VETERINARSKI DOM

Veterinarska služba je na Jesenicah, kot obmejnih postaji, izrednega pomena. Da bi to naporno službo laže opravljali, bodo začeli že letos graditi med železniško bivalnico in trgovskim poslopjem »Kovinar« veterinarski dom.

V JULIJU ZELEZARNA NI DOSEGLA PLANA

Julija meseca so v Zelezarni na Jesenicah dosegli proizvodni plan le 95%. Konec julija pa je Zelezarna že izpolnila 61% celotnega družbenega plana za letošnje leto.

NOV PERON NA JESENISKI ŽELEZNIŠKI POSTAJI

Ko je bila dograjena nova jeseniška železniška postaja, je bil peron med tretjim in četrtnim tirom le zaslon urejen. V tem stanju je bil dokaj dolgo. Pred dnevi pa sta začeli domači podjetji »Sava« in »Gradis« graditi prepotrebni peron. Dela bodo dokončali v dveh mesecih.

ORGANIZIRALI BODO ADMINISTRATIVNI TEČAJ

Izobraževalni svet pri Svetu Svobod in prosvetnih društev na Jesenicah bo organiziral administrativni tečaj, namesto dosedanjih stenografskih in strojepisnih tečajev. Ta tečaj naj bi trajal deset mesecev. Na tečaju bodo uvedli predmete ljubljanske administrativne šole in tako omogočili tečajnikom, da po opravljenem tečaju polagajo izpite in si tako pridobijo ustrezno kvalifikacijo.

v nedeljo smo zabeležili

GORJE PRAZNUJEJO

Gorje, 25. avgusta. — Danes popoldne so pričeli v Gorjah s praznovanjem svojega krajevnega praznika. Pripravili so vrsto prireditev, ki se bodo vrstile domala še ves teden.

Ob 15. uri se je abralo pred domom »Partizana« v Gorjah nekaj sto domačinov in tudi gostov, ki so prisostvovali raz-

virju prapora krajevne organizacije ZB. Navzoče, med katerimi so bili tudi zastopniki OBO ZB z Bleda, je pozdravil Jože Korošec, nakar je stari partizan Janez Kocjančič govoril o pomenu krajevnega praznika ter o velikem doprinosu prebivalstva Zg. in Sp. Gorij med NOB.

Pred postrojenimi četami pironirjev in pionirk, mladincev in mladink ter članov TVD Partizana in kurirske čete je prvoborec Janez Zvan med igranjem himne razvil prapor in ga predal praporščaku.

Nato je bil telovadni nastop, pri katerem so se najbolj izkazale mladinke. Ugajale so tudi vaje na orodju. Na slavnostni prireditvi je sodelovala tudi godba na pihala iz Gorij.

PRAVZAPRAV — KONEC TURISTIČNE SEZONE

Kranj, 25. avgusta. — Turistični barometer se je obrnil v nasprotno smer. Medtem ko smo vse doslej opazovali kolone inozemskih avtomobilov, s katerimi so prihajali na letovišča v naše državo številni tujci, predvsem v smeri proti morju, je sedaj položaj obraten. Le tu in tam je še katera zapoznela »lastavica«, večina pa se že vrača domov. To je bilo opaziti zlasti danes. — Ni pomoči — turistična sezona se umika jesenskemu in zimskemu dolgočasu...

KRANJSKA MLADINA OBISKALA KVEKERJE

Kranj, 25. avgusta. — Sinoči so kranjski mladinci obiskali kvekerje, ki so na tretjem mednarodnem seminarju v Kranju. To srečanje je bilo zanje veliko doživetje, saj so imeli priložnost spoznati se s pripadniki številnih narodnosti. Peli so in plesali, dokler se niso v prijetnem in prijateljskem vzdušju poznali ponoči poslovlili.

PROMETNA NEZGODA ZARADI NEPREVIDNOSTI

Tržič, 25. avgusta. — Ob 0.30. uri se je danes pripetila na cesti pred poslopjem BPT prometna nezgoda, ki je terjala težje telesne poškodbe dveh pešcev: Petra Primožiča in Anice Jan. — Zaradi naliva sta šla omenjena po sredi ceste, ogrnjena z dežnim plaščem. Nasproti je privozil osební avto S-725. Sofer pešca ni videl, oziroma zapazil ju je šele na oddaljenosti treh metrov. Hotel je ustaviti, vendar tega zaradi brzine ni mogel. Pešca je zavoljo tega podrl. Zaradi poškodb sta bila prepeljana v bolnišnico. Za nesrečo sta kriva predvsem sama, delno pa tudi voznik avtomobila.

Zgodba o tekstilnih ostankih

31.

P O N E D E L J E K

Nič koliko hude krvi, natalcevanja, nevoščljivosti in podobnih katekizemskih malih in naglavnih grehov so že zasejali med državljeni tekstilni ostanki, ki jih sindikalne podružnice posameznih podjetij po nizkih cenah razdeljujejo med člane kolektivov. Pa ne da bi mi pozneje kdorkoli očital, da je v tej zgodbi zato toliko žolča, ker mi je bila nekoč prav s tekstilnimi ostanki storjena krivica. Kje neki! Saj sem skladiščnik v tekstilni tovarni in za blago, ki je vkladiščeno v mojem oddelku, res nisem nikdar v stiski...

Pravkar sem natehtal 120 kg tekstilnih ostankov za sindikat tovarne »Ambos«. Se danes bodo dostavljeni kupcu. — Tako, zdaj pa preskočimo čas za en dan in prisluhnimo razgovoru, ki so jih sprožili ti ostanki. Kar lepo po vrsti, brez olepšavanja in zlohotnega pritiskanja...

V stanovanju direktorja tovarne »Ambos« je ujedljivo zazvonil telefon. Direktorjeva žena, gospa Grabeževa, je dvignila slušalko in obraz se je razjasnil.

»Pravite, tekstilni ostanki so že v tovarni?« »Da, pred kakšno uro so jih pripeljali. Zdej so v rdečem kotičku,« je odgovarjalo z drugega konca žice.

»Izvrstno! So vzorci kaj prida?« »No, da — zdi se mi, da vam bodo ugajali tisti za pidžame in moške srajce. Pa tudi zeleni žamet za kostume vam bo všeč.«

»Čudovito... krasno!« se je veselila Grabeževa. »Slišite, o pošiljki nikomur niti besedice — ste razumeli?«

»Gotovo da! Kdaj si boste blagovolili ogledati blago?« se je suženjsko klanjal moški glas onkraj žice.

»Čimprej — se pravi, še danes. Kdaj je najugodnejši čas?« je s prečežim glasom vpraševala Grabeževa.

»Najbolje, če pridete okoli četrte ure popoldne. Takrat ne bo nikogar v tovarni.«

»Velja, torej ob četrty uri. Nasvidenje!« Obraz Grabeževe je žarel v zmagovalju, ko je mrzlično vrtela številčnico na telefonu.

»Marta, si ti? Sijajno — slišiš, tekstilni ostanki so že v tovarni. Popoldne ob štirih si jih ogledam in odberem, kar je dobrega. Seveda prides tudi ti. Spotoma se oglasi pri meni. — Kaj praviš? Gotovo da ti pripada najmanj 5 kg, saj si žena glavnega inženirja. Ostanki so vendar namenjeni

predvsem vodilnim uslužbencem. Daj, če moreš, ženo komercialnega. — — — Kako? Capkovo praviš, naj obvestim. Misliš, da sem ob pamet. Kako? — — — Pha, kaj me briga, če je žena računovodje. Ze tako ima moj mož z računovodjo večno borbo. Saj veš, kako mu vedno skače v hrbet zavoljo finančnih prekrškov. Zdej mu je pa še zaradi tovarniškega avtomobila stopil na prste. Nič drugača kot nedeljske izlete nam je odžrl. Naposled je pa Capkova lepše oblečena kot medve. Kar tiste Amerikance naj cuza, za ostanke naj se pa pod nosom obriše. Torej nasvidenje ob štirih,« je zlobno zaključila Grabeževa.

Trenutek je napeto razmišljala, nato je znova zavrtela številčnico.

»Zvežite me s tovarišem direktorjem! Pri telefonu njegova žena,« je s privzdignjenim glasom velela, ko se je oglasila tovarniška telefonska centrala. Trenutek pozneje je govorila z možem.

»Slišiš, dragec, pravkar mi je Campa sporočil, da so pripeljali tekstilne ostanke. Popoldne jih odberem zase. Kakšnih 7 kg jih bom vzela. Ne bo posebno drago. — Tak molči že! Nikar mi ne segaj v besedo! Raje pritisni, da bo sindikat plačal polovico. — — — Kako? Ne moreš, praviš. Ja, slišim te! Beži... beži s svojimi bedastimi predhodki! Saj bo vendar ostalo še kakšnih 80 kg, torej bo sleherni od uslužbencev dobil 2 kg. Da... da — preklete vendar, bodo pa delavci drugič prišli na vrsto...«

In zgodilo se je... Sindikat je plačal polovico vrednosti, vodilni uslužbenci so si razdelili 50 kg ostankov, ostalo pa so pobasali nižji uslužbenci. — Kaj pa delavci? No, ti bodo prišli drugič na vrsto...

Hude krvi, natalcevanja, nevoščljivosti in podobnih katekizemskih malih in naglavnih grehov, pa tudi tokrat ni manjkalo.

Ko je moj prijatelj prebral to zgodbo, se je čudno namrdnil. Koj sem ga napadel.

»Glavo stavim, da se čutiš prizadetega.« »Jok, bratec, v našem podjetju se kaj takega ne more pripetiti. Imamo pač sindikat, ki spi spanje pravičnega, le okrog desetega v mesecu se zbudi, ko pobere članarino. Sicer pa že pet let objublajo, da bodo preskrbeli tekstilne ostanke. Veš, pa so obljube poceni, vsekakor cenejše od tekstilnih ostankov...«

IZDAJA CASOPISNO ZALOŽNIŠKO IN TISKARSKO PODJETJE »GORENJSKI TISK« / DIREKTOR SLAVKO BEZNIK / UREJA UREDNIŠKI ODBOR - ODGOVORNI UREDNIK MIRO ZAKRAJSEK / TELEFON UREDNIŠTVA ST. 476, 397 - TELEFON UPRAVE ST. 475 / TEKOČI RACUN PRI KOMUNALNI BANKI V KRANJU 61-KB-1-Z-135 / IZHAJA OB PONEDELJKIH IN PETKIH / LETNA NAROČNINA 600 DINARJEV, MESEČNA 50 DINARJEV

Okrog 27. avgusta poslabšanje vremena s padavinami in ohladiitvijo. Na splošno lepo vreme.

gorenjski obveščevalce

MALI OGLASI

Prodajam dobro ohranjeno žensko kolo. — Novak Franc, Poženek, Cerklje. Prodajam parcelo v bližini Kranja. Naslov v oglaš. oddelku. V Podnartu zraven železniške Postaje prodajam enodružniško hišo v najboljšem stanju, vseljivo oktobra meseca. Podrobno št. pri A. Paulin, Ročevnica, p. Tržič. Sprejem gospodinjsko pomočnico. Nastop takoj. — Ošabnik Maks, dentist, Tržič. Sprejem vajenca. — Legat Jernej, kolar, Naklo. Kupim enodružniško vseljivo hišo v bližini okolici Kranja — lahko tudi nedograjeno ali popravila potrebno. Ponudbe oddati v oglašni oddelku. Stanovanje (soba in kuhinja) išče življa v okolici Kranja. — Ponudbe oddati v oglašni oddelku. Sobicu v centru ali bližini Kranja išče deklo z dežele. — Grem tudi kot sostanovalka. Po službi bi lahko pomagala pri gospodinjskih delih. Naslov v oglašnem oddelku. »Nujno«. V oglašnem oddelku naj dvigne ponudbe: »Soba za 2 študenta«, »Dam otroka v oskrbo«.

- 11.45 Mladinska povest — Robb Whit: Morska skrivnost (odlomki). 14.00 Narodne v priredbi Zorka Prelovca poje basist Tone Prus, pri klavirju Marijan Vodopivec. 14.20 Zanimivosti iz znanosti in tehnike. 15.40 20 minut z velikim zabavnim orkestrom RIAS — Berlin. 18.00 Kulturni pregled. 18.15 Domače pesmi in napeve pojo in igrajo Veseli planšarji, Janko Smolnikar, Janez Jeršinovec, Branka Strgar in Avgust Stanko. 18.40 Mladinska oddaja. 20.00 S festivala v Dubrovniku.

TOREK, 27. AVGUSTA

- 7.30 Cicibanom — dober dan! (Češka narodna: O petelinčku in putki). 8.05 »Regiment po cesti gre...« 9.00 Utrinki iz literature — Jerzy Andrejwsky: Varšavljanica. 11.00 Za dom in žene. 12.00 Šopek slovenskih narodnih. 13.15 Pisan spored opernih melodij. 16.00 Popoldanski simfonični koncert. 18.00 Sportni tednik. 18.50 Razgovori o mednarodnih vprašanjih. 20.00 Jugoslovanske umetne in narodne pesmi poje Ljubljanski komorni zbor pod vodstvom M. Skoberneša. 20.30 Radijska igra — Henrik Ibsen: Stebri družbe (pon.) Režija: Jure Mah. 21.24 Popevke s festivala zabavne glasbe v Beogradu.

SREDA, 28. AVGUSTA

- 7.30 Mladim poslušalcem o počitnicah. 8.05 Pisana paleta. 10.10 Od popevke do popevke. 11.45 Mladinska povest — Josip Cazi: Zestava nad grobovi (odlomki iz knjige »Z obrazom proti viharju«). 12.40 Dve madžarski rapsodiji, Fanza Liszta. 13.15 Srbske, makedonske in dalmatinske narodne pesmi. 14.20 Turistična oddaja. 15.40 Humoreska tega tedna — Fran Milčinski: »Listnica uredništva« in še kaj. 18.00 Sestanek ob šestih. 18.40 Umetne pesmi poje ženski zbor »France Prešeren« iz Kranja pod vodstvom Petra Liparja. 20.20 Domače aktualnosti. 20.30 Richard Wagner: Tristan in Isolda, 3. dejanje.

ČETRTEK, 29. AVGUSTA

- 8.05 Igrata pihalni godbi JLA p. v. Jožeta Bruna in Ljudske milice p. v. Rudolfa Starčiča. 9.00 Utrinki iz literature — Krum Vlkov: Zaseda. 11.00 Dober dan, otroci! (Grimm: Zaba - kraljevič). 11.15 Pesmi za naše male. 13.15 Četr ure z ansamblom nar. pesmi in plesov »Kolo«. 14.20 Sport. 15.40 Radijski roman. 16.00 Z našimi in inozemskimi solisti in skladatelji. 18.00 Četrčkova reportaža. 18.45 Radijska univerza — Tadić: Uničevanje sladkovodnih rib in njih zaščita. 20.00 Četrčkov večer domačih pesmi in napevov. 21.30 Drobcji iz sodobne slovaške proze.

PETEK, 30. AVGUSTA

- 7.30 Cicibanom — dober dan! (Gustav Strniša: Ura s kukavico). 9.00 Utrinki iz literature — Pupul Džajakar: Ram i tuja dobrota. 9.20 Matija Tomc: »Stara pravda« (odlomki s koncerta Akademskega pevskega zboru p. v. Radovana Gobca). 11.45 Mladinska povest — A. Dumas: Črni tulipan. 12.40 Igra Vaški kvintet, pojeta Božo in Miško.

SOBOTA, 31. AVGUSTA

- 8.05 Italijanske narodne pesmi. 9.00 Utrinki iz literature — Ranko Marinković: Okoli kotla. 11.00 Za dom in žene. 11.40 Šopek priljubljenih popevk. 13.30 Operne arije pojo domači solisti. 14.20 Na valovih svetovnih oceanov (Studio Koper). 15.40 Novi filmi. 16.00 Glasbene uganke. 18.45 Okno v svet: Korzika. 20.00 Veseli večer.

Po prvih pripravah državne telovadne reprezentance v Kranju

V četrtek je zapustila Kranj petnajstčlanska ekipa jugoslovanskih najboljših telovadcev, ki so se v Kranju pripravljali za srečanje naše državne reprezentance v tem in prihodnjem letu. Reprezentanti so imeli poleg rednega treninga tudi nekaj propagandnih nastopov v Kranju, Zireh in Škofji Loki. Vodstvo treninga so sestavljali načelnik Partizana Jugoslavije Nikola Tatalović, zvezni trener ing. Ivančević, zvezni instruktor Jurman in ing. Kropivšek iz Zagreba. Ko so se reprezentanti v sredo dopoldne zabavali na Planini z igranjem nogometa, smo vprašali tovariša Tatalovića, kaj sodi o teh pripravah v Kranju in kako je z njimi zadovoljen. Dejal je: »Na pripravah smo predelali obvezno in proste vaje in postavili naloge telovadcem za naslednje tri mesece. Poleg tega smo na teh pripravah izbrali tri tekmovalce, ki nas bodo zastopali na tekmovanju za pokal Evrope v Parizu, ki bo 19. oktobra. Trije tekmovalci so Cerar, Čaklec in Jurjević, ki bodo pripravo podaljšali za osem dni v Karlovcu. Moram povedati, da smo na pripravah lahko opazili velik napredek vseh naših telovadcev, posebno pa še onih iz Zagreba,« je zaključil tovariš Tatalović.

KRANJSKI TENISAČI BOLJSI...

V soboto, 17. avgusta je bil na Jesenicah odigran teniški dvoboj v okviru sindikalnega prvenstva. Pomerili sta so sindikalni ekipi Jesenic in Kranja. Zmagali so Kranjčani. Z zmago nad Jesenicami si je Kranj priboril pravico sodelovati v nadaljnjem prvenstvu. Prvi nasprotnik bo sindikalna ekipa iz Postojne.

Rezultati: Noč — Bedenk 6:1, 3:6, 1:8, Kristan — Lakner 6:4, 7:5. Dvojice: Noč — Kristan: Bedenk — Lakner 3:6, 6:4, 3:6.

Zadnji športni rezultati

- ZVEZNA LIGA BSK : BUDUČNOST 3:1 (0:1) HAJDUK : DINAMO 5:1 (4:0) ZELEZNIČAR : SPLIT 5:1 (2:0) ZAGREB : RADNIČKI 0:2 (0:0) SPARTAK : VARDAR 1:0 (1:0) CRVENA ZVEZDA : PARTIZAN 2:2 (2:1) VELEŽ : VOJVODINA 2:0 (1:0)

ZVEZNA KOŠARKARSKA LIGA

- OLIMPIJA : BSK 93:70 SLOBODA : LJUBLJANA 62:70 PROLETER : JUGOMONTAŽA 91:64 LOKOMOTIVA : ZELEZNIČAR 78:59

KINO

- »STORŽIČ« KRANJ, 26. avgusta franc. film »INTRIGANTKA« ob 18. in 20. uri. Od 27. do 29. avgusta amer. barvni film »DIMNI SIGNAL« ob 18. in 20. uri. LETNI »PARTIZAN«, od 26. do 28. avgusta amer. barv. film »NAPREJ UJKA VILI« ob 20. uri. 29. avgusta amer. barvni film »GOLA DZUNGLA« ob 20. uri. »TRIGLAV« PRIMSKOVO, 27. avgusta amer. film »NASILJE« ob 19.30. uri. »SVOBODA« STRAZISČE, 28. avg. amer. film »NASILJE« ob 18. in 20. uri. RADOVLJICA, 27. in 28. avgusta amer. film »BEG IZ GUY-ANNE«, 29. avgusta zahodnonemški zabavni barvni film »PROŠKA«. BLED, 26. avgusta, ital. film »Ljubav, drama »DEKLE Z REKE«. Od 27. do 29. avgusta amer. pustolovski film »BALADA O ČRNEM ZLATU«. »SORA« ŠKOFJA LOKA, od 27. do 29. avg. amer. film »MARIJA WALEVSKA«.

TRZNI PREGLED

V KRANJU Na petkov tržni dan smo spet zabeležili pocenitev nekaterih živl. Kumare so bile tokrat že do 10 din kg, stročji fižol po 30, rdeče korenje po 25, zelje po 20, krompir po 15, jedilne buče po 15 do 20 din kg. Na stojnicah se je tokrat že pojavila prva endivija, ki jo prodajajo za sedaj še po 50 din kg. Surovo maslo je še vedno po 480 din kg, jabolka so po 40 in 45 din, slive pa po 60 din kg.

RADIO LJUBLJANA

Poročila so ob delavnikih na »poredu« ob 5.05, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30 v radijskem dnevniku, ob 22.00. uri.

PONEDELJEK, 26. AVGUSTA

- 7.30 Mladim poslušalcem o počitnicah. 9.00 Utrinki iz literature — France Filipić: Prebujenje. 9.20 Glasba iz zabavnih filmov in revij. 10.10 Odlomki iz čeških oper. 11.00 Pojo naši priljubljeni ansambli: Planinski oktet iz Maribora, vokalni kvintet »Niko Stritof« in Akademski vokalni oktet.

IŠČEMO LABORANTA za foto oddelek. — Plača po tarifnem pravilniku. — Nastop službe takoj. Časopisno - založniško podjetje »Gorenjski tiska« — Kranj

V ŠKOFJI LOKI

TVD »Partizan« v Selcih je prenehalo delovati

V četrtek je bila v Kranju venije, ki bo letos od 6. do 8. tečaj za 30 tečajnikov. V oktobra Upravnega odbora OZD Partizan za Gorenjsko, ki so se je udeležili tudi člani nadzornega odbora in prednjaškega zbora. Seji je prisostvoval tudi načelnik Partizana Slovenije Tomaž Šavnik. Seja je bila izredno živahna in zanimiva, saj so obravnavali vrsto problemov in uspehov, ki so jih Zveza in društva dosegla čez leto. Njihovi uspehi niso bili ravno majhni, zato so imeli tudi vrsto problemov, ki so jih na seji analizirali. Program dela so skoraj v celoti izpolnili. Posebej pa so obravnavali stanje v društvu »Partizan« v Kranju in Selcih nad Škofjo Loko. V kranjskem društvu se je namreč pokazala potreba za izboljšanje upravnega poslovanja. Društvo bo moralo konsolidirati svoje upravo, najti bo moralo več stikov in sodelovanja s članstvom, kajti le tako bo lahko doseglo še večje uspehe. Društvo samo pa se bori tudi z objektivnimi težavami. Manjka mu vaditeljskega kadra; kar pa je najvažnejše, primerna telovadnica, ki je društvu neobhodno potrebna za uspešno udeleževanje. Glede Partizana v Selcih pa so sprejeli sklep, da se začasno potrdi prenehanje delovanja tega društva z namenom, da v kraju samem organizacije najdejo zopet možnost za upostavitve in normalno delovanje društva. O tem bodo morali razmisлити tudi politični in oblastni forumi v Železnikih, kajti v Selški dolini imajo v telovadbi in športu že staro tradicijo. Prenehanje društva so utemeljili s tem, ker so kljub vsestranskemu prizadevanju okrajne zveze in nekaterih tamkajšnjih članov, nekateri ljudje zaradi medsebojnega sovraštva nečejo oprijeti dela, da bi društvo zaživelo kakor je pred leti. Govorili so tudi o pripravah za večji posvet Partizana Slo-

BRAVO, BRINOVEC!

Plavalce kranjskega Triglava smo spremlili na letošnje državno plavalno mladinsko in člansko prvenstvo v Split s precejšnjimi upi. Toda to, kar je dosegel in pokazal mladi Lado Brinovec iz Kranja, je presegljo vsa naša pričakovanja. V plavanju na 1500 m in 400 m prosto je dosegel državne rekorde s časi, ki tudi v evropskem merilu veliko pomenijo. 1500 m prosto je plaval v izrednem času 19:04,4, 400 m prosto pa v 4:48,6. Malec težko je sicer pisati o tem mladem, nadarjenem plavalcu, ki je dosegel take uspehe, ne da bi se z njim poprej pogovorili. Se vedno je namreč v Splitu, kjer bo danes, v torek in v sredo startal še na državnem članskem prvenstvu, v istih disciplinah kot na mladinskem. Kakšen je Lado Brinovec? Ni še šestnajst let star, jeseni bo šel v šesti razred gimnazije, vse doslej pa je med najboljšimi dijaki v svojem razredu. Ima še dva brata, ki sta oba člana istega plavalnega kluba; eden je vratar waterpolo moštva, ki je nedavno osvojilo republiško prvenstvo, drugi, najmlajši, pa je prav tako obetajoči plavalec. Lado Brinovec resno trenira šele tri leta. Za svoje uspehe mora predvsem zahvaliti trenerju Brozoviću, ki ga je pravzaprav »odkril«. Njegovo bistvo oko je kmalu videlo v njem izredno talentiranega plavalca. — Toda brez resnega treninga in vztrajnega dela Brinovec ne bi mogel dosegati takih rezultatov kot jih je. V zasebnem življenju skromen, prav nič hrupen, je Brinovec vzoren športnik. V letošnjem letu je že sedemkrat izboljševal državne rekorde, in sicer dvakrat članska in petkrat mladinske rekorde na 1500 m in 400 m prosto. Zanimivo je, da je Brinovec, kot izraziti dolgočasni hiter plavalec, saj je dosegel na 100 m prosto čase med 1:02,4 do 1:02,8, kar so prav tako dobri časi. Prav bi bilo, da Brinovec doseženi rezultati ne bi preveč zanesli. S svojimi uspehi si je namreč že zagotovil mesto v državni reprezentanci za dvoboj z Italijo, prav tako je kandidat za evropsko prvenstvo v Budimpešti, njegovo ime pa je zapisano tudi na listi perspektivnih plavalcev, ki jo vodi zvezni kapetan, za olimpijske igre v Rimu leta 1960. Brinovec je še v Splitu. Od njega pričakujemo na članskem prvenstvu še marsikaj. Za sedaj, dokler se še ni vrnil v Kranj, pa lahko njegovim uspehom samo čestitamo: »Bravo, Brinovec!« I. A.

DRUGO SLOVENSKO PLAVALNO PRVENSTVO PIONIRJEV

»Kamnik« prvak, »Triglav« tretji, »Kamnik« dosegel tri nove slovenske rekorde, »Triglav« enega

V sredo je bilo v Kamniku drugo slovensko prvenstvo pionirjev v plavanju. Na tekme za naslov pionirskega prvaka je osem slovenskih klubov poslalo 70 tekmovalcev. Sodelovali so Kamnik, Triglav iz Kranja, Prešeren iz Radovljice, Bled, Celuloza iz Vidma-Krško, Neptun iz Celja, Rudar iz Trbovelj in ZPK Ljubljana. Organizacija prireditve je bila dobra. Doseženi so bili štirje novi slovenski pionirski rekordi, ki so jih postavili Pavla Sušnik (Kamnik) na 50 m crawl s 34,8, Janez Bervar (Kamnik) na 50 m crawl s 30,7 in na 50 m hrbtno z 38,8 ter štafeta Triglava na 4x50 m crawl z 2:20,2.

Novi prvak je postal Kamnik, ki je dosegel 149 točk pred lanskim prvakom »Celuloza« iz Vidma-Krško, ki je zbrala 129 točk. Sledijo »Triglav« 96, »Rudar« 51, »Prešeren« 37, »Bled« 35, »ZPK Ljubljana« 17 in »Neptun« 15 točk.

Po končanem tekmovanju je Kamnik prejel prehodni pokal SPZ. Mladi kamniški plavalci so zmago zaslužili. Pokazali so, da v Kamniku spet raste nov kader plavalcev. REZULTATI: 200 m crawl: 1. Peter Brinovec (Triglav) 2:40,2, 2. Franc Gatej (Triglav) 2:43,9, 3. Janez Bervar (Kamnik) 2:47,0, 4. Toni Sulc (Celuloza) 2:58,7, 5. Taso Bednaršek (Celuloza) 3:01,9; 50 m prsno: 1. Andrej Izmajlov (Bled) 0:41,9, 2. Darško Tolar (Bled) 0:43,4, 3. Janez Sekovanič (Prešeren) 0:43,9, 4. Peter Kravos (Celuloza) 0:44,3, 5. Edo Golob (Kamnik) 0:45,6; 4x50 m mešano: 1. Celuloza 2:44,8, 2. Kamnik 2:45,4, 3. Triglav 2:54,1, 4. ZPK Ljubljana 3:08,0; 50 m crawl: 1. Janez Bervar (Kamnik) 0:30,7, 2. Toni Sulc (Celuloza) 0:31,9, 3. Franc Gatej (Triglav) 0:37,2; 50 metrov

metuljček: 1. Peter Brinovec 0:53,1; 4x50 m crawl: 1. Kamnik (Triglav) 0:40,8, 2. Edo Golob 2:53,0, 2. Prešeren 3:06,0, 3. Triglav 3:13,2; 50 m hrbtno: 1. Pavla Sušnik (Celuloza) 0:46,0, 4. Andrej Svab (Celuloza) 0:45,8, 5. Franc Žumer (ZPK Ljubljana) 0:47,2; 50 m hrtno: 1. Janez Bervar (Kamnik) 0:38,6, 2. Taso Bednaršek (Celuloza) 0:38,6, 3. Boštjan Razinger (Prešeren) 0:43,3, 4. Mirko Golob (Kamnik) 0:47,8, 5. Martin Juvan (Rudar) 0:49,5; 4x50 m crawl: 1. Triglav 2:20,2, 2. Celuloza 2:28,8, 3. Neptun 2:34,3, 4. Kamnik 2:39,7, 5. Prešeren 2:47,9. Štafeta Triglava je v postavi Gatej, Jenko, Tajnik, Brinovec s časom 2:20,2 postavila nov slovenski pionirski rekord.

PIONIRKE: 50 m crawl: 1. Pavla Sušnik (Kamnik) 0:34,8, 2. Ivica Andolšek (Triglav) 0:38,2, 3. Herma Koritnik (Rudar) 0:40,8, 4. Meta Koncilija (Celuloza) 0:41,2, 5. Marija Rozman 0:44,8; 50 m metuljček: 1. Vesna Breskvar (Celuloza) 0:41,8, 2. Boža Butkovec (Rudar) 0:46,0, 3. Irena Kregar (Kamnik) 0:47,6, 4. Danica Bogataj (Triglav) 0:52,6.

GOLNIK SE PRIPRAVLJA NA ŠPORTNE PRIREDITVE

Golnik, 25. avgusta. — Društvo Ljudske tehnike na Golniku pripravljajo vrsto športnih prireditev, ki bodo od 30. avgusta do 1. septembra na Golniku. V petek bodo odprli foto razstavo, kjer si bodo obiskovalci lahko ogledali dejavnost fotamaterjev. Za nedeljo pripravljajo veliko ocenjevalno vožnjo z motornimi kolesi. Po tej vožnji pa bodo društvene kolesarske dirke za člane in nečlane, nato pa bodo še dirke s skiroji za pionirje in pionirke. Prvo-plasirano tekmovalce bodo nagradili. C. 0:51,8, 5. Jana Jagodič (Kamnik)

Smart Hillebranda

Kot poročajo iz Španije, se je svetovni as v vožnji motorjev s prikolici — Hillebrand — v soboto smrtno ponesrečil in to na treningu, neposredno pred velikimi mednarodnimi motoekskluzivnimi dirkami.

Ta vest je razalostila vse ljubitelje avto-moto športa po svetu. Razalostila je tudi nas, saj smo ga komaj pred tremi tedni videli še na Ljubelju, kjer je z drzno vožnjo navdušil številne gledalce. Žal tega junaka na »železnem konjčku« ne bomo več videli, čeprav je obljubil, da bo prihodnje leto zagotovo spet prišel na Ljubelj in skušal zrušiti absolutni rekord ljubljanske proge, ki mu ga je odvzel Avstrijec Prach. Res, čudna je usoda drznih vozačev...

MIKLAŠ
MALIŠKI
KONJ
VIGENCJI
ROMAN
66

»Doslej nisi nikoli pokazal take namere. Saj si zmeraj vedel, da imaš dom, pa se nisi spomnil nanj.«

Aleš jo je začudeno pogledal, rjave oči so mu potemnele.

»Dom sem imel in ga nisem,« je rekel z neko trdoto v glasu, ki ga je delala starejšega in zrejšega, kot je bil v resnici.

»Imel si ga, kakor sem ga imela jaz, kakor mi vsi!« je rekla Ana in visoko vzdignila obrvi.

»Ne,« je rekel Aleš brezobzirno. »Nikoli nismo živeli, kakor drugi ljudje. Poglej mene! Hotel sem ostati v kovačnici, pa ste me dali v šole. Vrnili sem se, pa ti v obeh berem, da ti ni prav.«

Ana je prizadeto vstala. »Ti, ali veš, kaj govoriš?« je vprašala jezno in zviška, kakor takrat, ko je bil še paglavac.

»Kaj bi ne vedel! Toda zdaj sem tu in bom ostal na svojem.«

»Kdo ti brani?«

»Bi mi tudi nihče ne ubranil! S stricem Filipom sva se sporazumela. Pisal mi je... Ne ravnaš prav, Ana, da gospodariš po svoje tudi z mojo polovico. Oddala si zgornji vigenc, ne da bi bila strica vprašala.«

»Ah, zato te je stric poklical domov!« Ana je čutila, da se globoko v njej nabira jeza proti staremu duhovnu. »Ali ti je vse sporočil? Tudi to, da se je dogovarjal z Globočnikom o tem, da bi mu prodal domačijo? Je pisal? Kdo je branil tvoje, stric ali jaz? O, stric ti je namenil talar in obrnjeni kolar, meni pa samostan! To je njegova dobrota! V obraz mu bom povedala!«

Aleš jo je začudeno gledal, o vsem tem ni vedel nič. Stric Miklavž pa je rekel:

»Vsi grabijo po tem premoženju, kakor bi bilo zakleto! Toda Globočnik je bil manj nevaren kot Dominik. Zdi se mi, da je stric Filip spregledal, zakaj gre. Fant, še malo bi bil čakal, pa bi te bil Dominik čisto izpodrepil. Hvala Bogu, da si tu! Šel boš k mojemu nakovalu in naučil te bom kovati, da boš vsakemu kos! Po novem letu lahko pošlješ Dominika k vragu, vsaj iz svoje polovice ga vrzi! E, ne bo postal kroparski cesar, čeprav je mislil, ne!«

»Pojdite no, kakšen cesar neki,« je nejevoljno rekla Ana.

Stric Miklavž se je razgrel. Zdal, ko je imel nečaka zraven sebe in čutil, da se bo fant postavil na njegovo stran, ni hotel več molčati. Vrgel je iz sebe, kar se je že dolgo nabiralo v njem.

»Misliš, Ana, da imam desko na očeh in da ne vidim? Nič bi ne rekel, ko bi Dominik gospodaril v vigencih, v najemu jih ima in plačevati mora od njih. Da pa v hiši gospodari, to je preveč, to je sramota! Če ti še nihče ni povedal, ti povem jaz, da se ti ljudje smejejo! Slišati bi jih morala, kaj vse pravijo...«

Ana je pobledele tako naglo, kakor bi piš vetra obrnil jesensko listje. »Molčite!« je kriknila, ustnice so se ji tresle. »Ni mi mar kovaških kvant!«

Miklavž je počasi vstal. »Kakšnih kvant? Lahko se smejejo, ko vaju vidijo skupaj sedeti v hiši in gledajo skozi okno, kako mu nosiš na mizo klobas in mošta! Urša je pred vsemi rekla, da smo klali za Dominika, kar je kaj vrednega, bo pospravil on... In če hočeš slišati še več, pojdi med delavce, pa ti bodo povedali!«

Aleš je v zadregi gledal v mizo, sramoval se je za sestro. Ana je spreminjala barve, stričeva beseda jo je zadela v najgloblje bistvo. Nikoli doslej ni pomislila, odkod materinska skrb, ki jo je čutila za Dominika. Zdalj ej vedela: Nič več ni dovolj mlada, da bi ga s svojo mladostjo priklepala, zato mu streže, da bi ga s tem navezala nase. To spoznanje jo je zapelo tako globoko, da je pometlo iz nje vse dobre in spravljive misli. Kakor bi jo udaril z bičem, je planila pred Miklavža in kričala, ne da bi se bala, kdo jo bo slišal:

»Ven se mi poberite, pri tej priči! Jaz sem tu gospodinja! In Urši bom še danes zmetala cunjje pod kap! Nihče nima pravice tako govoriti o meni! Poberite se, sem rekla!«

Miklavž jo je najprej začudeno gledal, počasi pa se mu je lice skrčilo, mišice ob ustih so mu začele drgetati. Iskal je psovka, s katero bi na mah ponižal nečakinjo, ki mu zaradi Dominika kaže vrata. Nazadnje je siknil:

»Pstica! In še tako tercijska povrh!«

Ana se je z obema rokama oklenila mize, oči so ji gorele v blaznem sovraštvu.

»Lažete!« je kriknila. »Bog mi je priča, da lažete! Nič več vas nočem videti, glejte, da izgine!«

Starec se je unesel, čutil je, da je rekel preveč. Skomignil je z rameni in pomenljivo pogledal nečaka.

»Zdalj jo vidiš. Otrapanja je, kot breznov maček.«

Študent je molče opazoval prizor, ki mu je razodel več, kot je mogel slutiti. Misli si je, da je doma marsikaj narobe — to je sklepal iz stričevega pisma — ni pa slutil, da se je Ana tako daleč spozabila. Pomenljivo je prikimal Miklavžu. Ana je opazila, da se spogledujeta, kot bi bil med njima tih sporazum. Čutila je, da se je izdala in neumno zaletela. Njena jeza in odpor sta bila zlomljena, zajokala je in planila iz hiše. Slišala sta jo, kako je tekla v zgornje nadstropje, stopnice so bobnele pod njenimi koraki. Spet sta se spogledala.

»Takole je,« je vzdihnil Miklavž. »Slepa je, kot kura pozimi. Ni hujšega kot priletna babnica, če ponori. In ta Dominik... če bi bil jaz mlajši, bi ga zbil do mrtvega in vrgel iz hiše!«

Aleš je zmajal z glavo in zastrmel proti vigencem.

Kaj snemajo naša filmska podjetja

Avala film iz Beograda pripravlja snemanje petih filmov, od teh so trije umetniški ter dva dokumentarna.

Prvi film »Če se ne vrnem« že snemajo in bo verjetno končan meseca novembra. Po končanem snemanju zunanjih posnetkov, ki jih snemajo v Sarajevu, se bo ekipa vrnila v Beograd, kjer bodo nadaljevali delo v ateljejih. Film snema režiser Žika Mitrović po scenariju Fride Filipovića z snemalcem Draganom Karađinovićem.

Drugi film, ki ga pripravljajo v sovjetko-jugoslovanski koprodukciji, je film »Aleksa Dundić«. To je film o legendarnem junaku Oktobrske revolucije Jugoslovani Aleksa Dundiću. Scenarij so napisali K. Kac, A. Isaković in Leonid Lukov, ki je obenem tudi režiser filma. Od jugoslovanskih igralcev bodo v filmu nastopili Branko Pleša, Milan Puzić, Ljuba Tadić, Viktor Starčič in Dragomir Felba, izmed sovjetskih pa Tatjana Piheckaja, Tatjana Konjuhova in Jura Solojev.

Tretji film, ki ga pripravljajo, je film »Pot v dolino« italijanskega neorealističnega režiserja Giuseppe De Santisa. Scenarij za film je napisal režiser sam s skupino sodelavcev. Film snemata v koprodukciji Avala film iz Beograda in Jadran iz Zagreba. Snemanjem bodo pričeli še ta mesec, film bo pa končan predvidoma do konca letošnjega leta.

Poleg treh umetniških filmov snema Avala film še dokumentarne filme »Srednjeveške freske« in »Ob obali«.

»Srednjeveške freske« je kratkometražni film v Eastman kolorju o srbskih srednjeveških freskah. Film bo predvsem prikazoval freske iz takimenovanega »klasičnega obdobja« srbskega srednjeveškega slikarstva. Film snemajo v pravo-slavnih semostanih v Makedoniji in Srbiji. Režiser filma je Dejan Kosanović, snemalec pa Radoš Lužanin.

»Ob obali« je serija osmih filmov o lepota in zanimivosti jadranske obale. Filmi bodo posneti v Eastman kolorju in trije od osmih bodo posneti po sistemu Totalvision. Režiser cele serije je Marjan Vajda, snemalec pa Mišo Stojanović.

V ateljejih Bosna filma v Sarajevu pripravljajo snemanje dveh umetniških filmov.

Prvi je film »Črni biseri«, ki ga snema režiser Tomo Janić po scenariju Juga Grizija s snemalcem Eduardom Bogdanovićem.

To je zgodba o skupini otrok, ki živijo v delu starega samostana na nekem majhnem dalmatinskem otoku. Zgodba se dogaja prva leta po vojni in obravnava problem hladnega birokratskega odnosa vzgojiteljev do otrok ter nastop novega upravnika doma, ki se skuša na prisrčen način približati otrokom, pri tem pa naleti na nerazumevanje vzgojiteljev kakor tudi nekaterih prebivalcev otoka, vendar premaguje vse zapreke in malčkom pokaže pot v novo življenje.

Drugi je film »Vrnil se bom«, ki ga režira Jože Gale s snemalcem Ivanom Marinčkom po scenariju Jare Ribnikar in Zorana Gluščevića.

Film »Vrnil se bom« pripoveduje o človeku, ki nosi posledice vojne. Junak iz Osvobodilne vojne, ki mu je preprečena vojaška karjera zaradi amputirane noge, se ne znajde v mirnem življenju. Cuti se zapostavljenega in ima kompleks nepotrebne človeka. Poleg razočaranja, ki ga je doživel s svojimi sodelavci, doživi razočaranje in ljubezni in v težki duševni depresiji stori zločin v nekem javnem lokalu. Med sodnim procesom pride do moralnega in psihološkega preobrata. Invalid Branko Medan noče biti »nekdanji človek« za kakršnega ga mnogi smatrajo. Sprejema kazen, ki mu služi kot nekak življenjski mejnik. Po izteku osemletne kazni bo začel novo življenje...
Milan Ljublić.

SLIKA ZGORAJ JE IZ FRANCOŠKO-JUGOSLOVANSKEGA KOPRODUKCIJSKEGA FILMA »MIHAEL STROGOV«, KI SO GA POSNELI PO ZNANEM ROMANU JULESA VERNETA »CARSKI SEL«. FILM BOMO V KRATKEM VIDELI TUDI PRI NAS.

KODOVINSKI IN PRAVO PABENSKI

Z GORENJSKE

»Mesto Kranj ima čedne in lepo zidane hiše, ni pa posebno veliko. Nedaleč od mesta leži lemečki dvorec Kucna (Küttenhof). Dvorec se imenuje po kurtini (Quitten) in leži tik nad deročo Savo na lepi razgledni točki. Lastnik dvorca je brdski gospod Jurij pl. Egich (po Valvasorju Jurij Sigmund pl. Eck). Tik ob mestu je kapucinski samostan, ki je bil sezidan leta 1640.

Nekoč je bil Kranj pod mejnimi grofi Kranjskimi (Valvasor jih našteva po vrsti), danes pa je mesto deželnokneže. Grad Kieselstein je bil prej last grofa Paradeiserja z Neuhause, zdaj ga ima gospod Franc Karel grof Barbo...

Kranjčani imajo sicer različne svoboščine in lepe privilegije, pri tem pa veliko nerazpoloženje ali nenaklonjenost, da bi koga o njih poučili. Zato tudi moji prošnji niso ugodili, čeprav sem jih večkrat sam nagovarjal, povrh po dobrih prijateljih dal pisati mestnemu sodniku in mu tudi sam poslal nekaj slov. Nikoli nisem mogel dobiti odgovora. Poslal sem tudi svojega pisarja k mestnemu sodniku, ki je od njega vsaj ta ustni odgovor prinesel, da imajo sicer lepe privilegije, da jih pa nočejo nikomur pokazati. Toliko mi je sporočilo mesto Kranj in njegov mestni sodnik. Zategadelj sem jih zaradi njihovih — naj napišem privilegijev ali skrivnosti — pustil pri miru. Saj koristi privilegijem bolj razširjanje ko zakrivanje in sijaj bolj ko senca. Nihče ne vtička luči svojih častnih pravic ali svoboščin pod mernik, toda ti dobri ljudje imajo v tem svojo posebno navado: rajši bi dali svoje privilegije moljem in mrčesu ko

kakemu avtorju. Kakšen interes menijo imeti ob takem skrivanju, mi sicer ni znano, skrbi me pa, da ne bo nič dobrega prineslo ter jim bo ta način bolj v škodo ko v korist.

Valvasor navaja nato, kako so Kranjčani prav iz tega razloga izgubili lepo pravico prezentacije beneficija v Aachenu, ki so ga leta 1495 skupaj z ljubljanskimi meščani ustanovili v čerkvi Matere božje, ki jo je sezidal cesar Karel Veliki. In tako grede Kranjčanom vse njihove stare svoboščine po zlu. Če more tak postopek mestni sodnik zagovarjati, je njegova stvar, saj je osebnost prisegel, da bo mesto po najboljših močeh vodil in da ne bo opustil ničesar, kar bi moglo biti mestu v korist, čast in slavo. Nadalje pa piše:

»Tako sem od drugih zanesljivo zvedel, da imajo neke prastare novce, tudi stare kranjske kupice in drugo srebrno in zlato posodo poleg mnogih drugih starin, ki bi se dale pritegniti semkaj njim samim na hvalo, naklonjenemu bralcu tega dela pa v zabavo. Vem pa tudi, da ne gre priti krivdo takega nepriljudnega odrekanja vsem, ker je še nekaj vpludnih oseb med njimi ter prebivajo v tem kraju prav fini in dični ljudje. Sicer je pa tudi drugod nemalo takih neuslužnih duš, ki človeku prav tako neradi s kakim poročilom ali prepisom pomagajo.

Prebivalci tega kraja se pečajo z vsakovrstnimi obrtni in delom ter se s tem pošteno preživljajo. K temu precej pripomore cerkveno prošenje, ki je tu vsako leto na praznik sv. Marka, zakaj tedaj privedejo semkaj veliko lepih, dobro rejenih konj na prodaj...«

NE POZABITE:
NAROČNIKI
»GLASA
GORENJSKE
SO VISOKO
ZAVAROVANI
PROTI NEZGODI!

Naše ozračje je bolno

Pred nekaj meseci smo v naših časopisih — med drugim tudi v našem listu — brali o problemu čiščenja ozračja v naših industrijskih centrih, posebno na Jesenicah, kjer je ta problem posebno pereč. Iz podatkov, ki jih pridobujemo iz nemških listov, je razvidno, da so podobni problemi aktualni tudi drugod.

Na področju Zapadnonemške države se spušta tekom enega leta iz ozračja na tla okrog enega milijona ton saj in prahu. Naložili bi s tem približno 350.000 srednje velikih tovornjakov. Samo na področju Ruhra, to je področja osredotočene nemške industrije, seda na tla tekom leta ca. 600.000 ton saj. Ta sajasti zastor jem-

lje ponekod celo do 40 odstotkov sončne luči. Pa ne samo to! Porazne so statistike obolenj dihalnih organov, predvsem pljuč samih, zaradi bolnega ozračja. Kako resen je ta problem in kako resno so se začeli z njim ukvarjati, nam kažejo raznovrstni in širokopoltni ukrepi, ki so jih začeli že izvajati. Boj za asanacijo ozračja pa nikakor ni poceni, saj je predsednik strokovne komisije za tehniko prahu v društvu nemških inženirjev prof. Moldau izračunal, da bi za uspešno ozdravitev ozračja potrebovali ogromno vsoto 50 milijard DM (Zapadnonemskih mark), za začetek pa vsaj 5 milijard.